

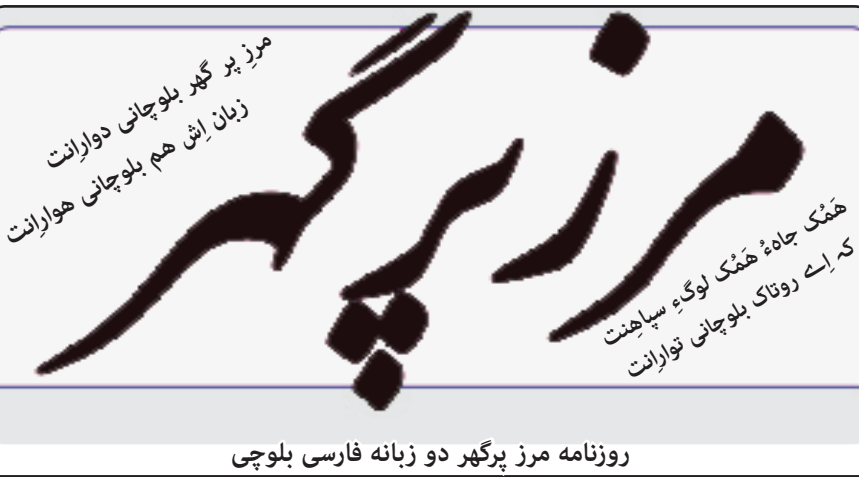
مدیرکل ورزش و جوانان
سیستان و بلوچستان: نفرات و
تیم‌های برتر رقابت‌های کشتی
ساحلی بزرگسالان قهرمانی
کشور گرامیداشت شهدای
وحدت در چابهار مشخص
شدند.

۳

سرپرست اداره کل راه آهن
جنوب شرق: اتصال سیلوی ۶۶
تنی وحدت شهرستان زاهدان
توسط خط فرعی به طول حدود
۸ کیلومتر در اولویت راه آهن
جنوب شرق قرار دارد.

۴

روزنامه مرز پرگهر دو زبانۀ فارسی بلوچی

چهارشنبه، ۲۲ اسفندماه ۱۴۰۳ برابر با ۱۱ رمضان ۱۴۴۶ * March ۱۲ * ۲۰۲۵ * شماره ۲۱۳۴ * ۴ صفحه * قیمت ۱۰۰۰ تومان

شهرداری‌ها پیشانی عمل به شعار «وفاق» دولت هستند

ایسنا- استاندار سیستان و بلوچستان گفت: بخش زیادی از خدماتی که باید به مردم ارائه شود به کمک شهرداران مرتفع می‌شود، بنابراین در این راستا شهرداری‌ها پیشانی عمل به شعار «وفاق» دولت به شمار می‌روند.

منصور بیجار در همایش شهرداران که در سالن جلسات استانداری سیستان و بلوچستان برگزار شد اظهار کرد: دولت، دولت وفاق و مردمی است بنابراین عمل به شعارهای دولت باید در دستور کار همه دستگاه‌ها و نهادها از جمله شهرداری‌ها باشد.

وی به استفاده از ظرفیت‌های مردمی اشاره کرد و افزود: با استقرار دولت اقدامات خوبی در سیستان و بلوچستان انجام شده به طوری که برای حل مسائل و مشکلات استان ستادهای مختلفی در حال برگزاری است. به گفته استاندار سیستان و بلوچستان بزرگترین پروژه ریلی کشور در مسیر چابهار - زاهدان در حال انجام است و با پیگیری‌هایی که انجام شده سال بعد به بهره‌برداری می‌رسد؛ با بهره‌برداری کامل از این پروژه عظیم قطعاً به اقتصاد این استان کمک شایانی خواهد شد.

ادامه صفحه ۲

پزشکیان: اگر حمل و نقل عمومی را درست کنیم آلودگی هوا کاهش پیدا می‌کند

صفحه ۲

توضیحات شرکت ملی نفت به ادعاهای تولید نفت بی کیفیت

صفحه ۲

نیازمند یک سبد واحد ارزی برای پاسخ به نیازهای واقعی هستیم

صفحه ۲

بلوچی عہدی شاعری ء بتل ء گشتن

صفحه ۳

خبر

۶۲ هزار کودک حاصل ۱۳ هزار ازدواج با اتباع خارجی در سیستان و بلوچستان

مهر- مدیر پیشگیری از وقوع جرم دادگستری سیستان و بلوچستان با بیان اینکه سرقت با بیش از ۱۴ هزار و ۵۰۰ پرونده پرتکرارترین جرم در این استان است، گفت: ۱۳ هزار ازدواج دختران ایرانی با اتباع خارجی در این منطقه منجر به تولد ۶۲ هزار کودک شده است.

غلامرضا باغ‌شیرین در نشست خبری با اشاره به نقش مشکلات اقتصادی در افزایش جرایم، اظهار کرد: معضلات معیشتی، چالش‌های تورمی و مشکلات اقتصادی تأثیر غیرقابل‌انکاری در افزایش گرایش به جرایم و آسیب‌های اجتماعی دارند و این یک واقعیت انکارناپذیر است که ما در حوزه پیشگیری با آن مواجهیم.

وی با بیان اینکه میزان جرائم در جامعه بیش از پرونده‌های تشکیل‌شده در دادگستری و گزارش‌های انتظامی است، بیان کرد: در بررسی پرونده‌های پرتکرار سیستان و بلوچستان سرقت با ۱۴ هزار و ۵۰۰ پرونده در صدر قرار دارد؛ این جرم نه‌تنها نارضایتی عمومی ایجاد می‌کند، بلکه بر امنیت سرمایه‌گذاری و روند تولید و ارائه خدمات نیز اثر منفی دارد.

مدیر پیشگیری از وقوع جرم دادگستری سیستان و بلوچستان دومین جرم پرتکرار را ضرب و جرح عمدی با بیش از ۱۳ هزار پرونده عنوان کرد و افزود: با وجود فرهنگ صلح در استان، همچنان میزان جرایم خشونت‌مدار بالاست.

وی حمل مواد مخدر با ۹ هزار و ۷۰۸ پرونده، توهین به اشخاص با هشت هزار و ۹۴۱ پرونده و تهدید با هفت هزار و ۲۹۵ پرونده را در رتبه‌های بعدی جرایم در سیستان و بلوچستان برشمرد.

باغ‌شیرین با اشاره به کاهش برخی جرایم در سالجاری گفت: پرونده‌های سرقت ۱۲ درصد، حمل مواد مخدر ۱۷ درصد و تهدید سه درصد کاهش داشته، اما متأسفانه پرونده‌های توهین هشت درصد و ضرب و جرح پنج درصد افزایش یافته است.

وی همچنین از کاهش ۱۱ درصدی جرایم امنیتی، ۲۹ درصدی جرایم جعل اسناد، هفت درصدی قتل، ۲.۵ درصدی جرایم مالی و اقتصادی، ۴۲ درصدی مفاسد اجتماعی و چهار درصدی نزاع و درگیری در سیستان و بلوچستان خبر داد.

مدیر پیشگیری از وقوع جرم دادگستری سیستان و بلوچستان از برخورد با فعالیت غیرمجاز اتباع خارجی خبر داد و افزود: بیش از ۹۰۰ واحد صنفی که توسط اتباع غیرمجاز اداره می‌شد، پلمب و سلب امتیاز شد و همچنین در سالجاری، ۱۱۵ هزار تبعه غیرمجاز از استان برگردانده شدند. وی بر اهمیت فرهنگ‌سازی برای کاهش جرایم خشونت‌مدار تأکید کرد و گفت: پیشگیری از خشونت نیازمند تغییرات فرهنگی عمیق است و باید با رویکردهای آموزشی و اصلاحی به این مسئله پرداخته شود.

(نوبت دوم)

فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

اداره کل نوسازی مدارس استان سیستان و بلوچستان در نظر دارد پروژه مشروحه ذیل را از طریق مناقصه عمومی که برآورد پروژه ها براساس فهرست بهاء ابنیه و تاسیسات برقی و مکانیکی سال ۱۴۰۳ و رعایت بخشنامه ۹۶/۱۲۹۹۱۸۸ مورخ ۹۶/۰۵/۰۴ معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور می باشد به اجرا درآورد . کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی ، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی راجعت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه : تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۱ ساعت ۱۴ می باشد .

مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت : ساعت ۱۴ روز ۱۴۰۳/۱۲/۲۱ تا ساعت ۱۴ روز ۱۴۰۳/۱۲/۲۸

مهلت زمانی ارائه پیشنهاد : ساعت ۱۴:۰۰ روز ۱۴۰۴/۰۱/۱۸ زمان بازگشایی پاکت ها : از ساعت ۹:۰۰ روز ۱۴۰۴/۰۱/۱۹

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت های الف آدرس : زاهدان کوی قدس بنش چمران ۱ اداره کل نوسازی مدارس استان و تلفن : ۰۵۴۳۳۲۳۰۱۸۱ اطلاعات سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه :مرکز تماس: ۴۱۹۳۴-۰۲۱ دفتر ثبت نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷-۰۲۱

ردیف	عنوان پروژه های مناقصه عمومی یک مرحله ای	محل اجرا	مبلغ برآورد (ریال)	مدت اجرا (ماه)	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه (ریال)
۱	احداث مدرسه شبانه روزی ۶ کلاسه سور کمب کنارک	کنارک	۷۹/۳۷۷/۴۷۴/۳۵۸	۷	۳/۹۶۸/۸۸۰/۰۰۰
۲	احداث مدرسه شبانه روزی ۶ کلاسه زر آباد کنارک	کنارک	۷۹/۹۰۷/۷۶۷/۹۱۸	۸	۳/۹۹۵/۳۹۰/۰۰۰
۳	احداث مدرسه شبانه روزی جلال آباد خاش	خاش	۷۸/۱۴۵/۲۰۴/۵۸۴	۶	۳/۹۰۷/۲۷۰/۰۰۰
۴	احداث مدرسه ۶ کلاسه شبانه روزی هنرم نیکشهر	نیکشهر	۹۹/۸۳۵/۱۲۴/۶۵۴	۸	۴/۹۹۱/۷۶۰/۰۰۰
۵	احداث مدرسه ۶ کلاسه شبانه روزی گلشن	گلشن	۹۹/۹۴۷/۲۰۲/۳۱۴	۶	۴/۹۹۷/۳۷۰/۰۰۰
۶	احداث مدرسه ۶ کلاسه شبانه روزی فنوج	فنوج	۷۹/۴۳۲/۰۷۴/۴۵۶	۶	۳/۹۷۱/۶۱۰/۰۰۰
۷	احداث مدرسه ۶ کلاسه شبانه روزی دلگان	دلگان	۸۰/۲۲۹/۳۰۰/۲۱۵	۶	۴/۰۱۱/۴۷۰/۰۰۰
۸	احداث مدرسه ۶ کلاسه شبانه روزی ایرافشان مهرستان	مهرستان	۷۹/۹۷۱/۳۴۸/۹۲۳	۶	۳/۹۹۸/۵۷۰/۰۰۰
۹	تکمیل مدرسه ۶ کلاسه رود گل اندام بنت نیکشهر	نیکشهر	۳۵/۰۸۱/۰۴۶/۷۶۳	۳	۱/۷۵۴/۰۶۰/۰۰۰
۱۰	تکمیل ساختمان پژوهشکده در بهشتی زاهدان	زاهدان	۴۹/۶۹۰/۳۱۸/۰۱۴	۸	۲/۴۸۴/۵۲۰/۰۰۰

م الف : ۱۶۸۷

شناسه آگهی : ۲۳۷۸۲۴۲

ایرنا- مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران گفت: طرح انتقال سهمیه سوخت به کارت بانکی به بررسی زیادی نیاز دارد و سوختگیری در مراکز عرضه، همچنان بر بستر سامانه هوشمند سوخت انجام می‌شود.

کرامت ویس‌کرمی مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران گفت: طرح انتقال سهمیه سوخت به کارت بانکی به بررسی زیادی نیاز دارد و سوختگیری در مراکز عرضه، همچنان بر بستر سامانه هوشمند سوخت انجام می‌شود.

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران درباره همه زوایای اجرای طرح سوختگیری از طریق شبکه بانکی خاطرنشان کرد: مجلس شورای اسلامی طبق بند ۲ تبصره ۳ قانون بودجه سال ۱۴۰۴، وزارت نفت را از طریق شرکت تابعه ذیربط در امور پالایش و پخش فرآورده‌ها نفتی مکلف کرده ظرف چهار ماه از لازم‌الاجرا شدن این قانون با همکاری بانک مرکزی امکان انتقال سهمیه سوخت از کارت سوخت به کارت بانکی صاحبان خودرو را فراهم کند.

وی افزود: آئین‌نامه اجرایی این بند از سوی خزانه‌داری کل کشور با همکاری سازمان برنامه و بودجه و وزارت نفت تهیه و حداکثر ظرف ۲ ماه از لازم‌الاجرا شدن، این قانون به

ایسنا- وزارت نفت در گزارشی درج نام «محسن پاک‌نژاد» وزیر نفت جمهوری اسلامی ایران را در فهرست جدیدترین تحریم‌های وزارت خزانه‌داری آمریکا نتیجه تلاش‌های گسترده وی برای فروش حداکثری نفت دانست. وزارت نفت در گزارشی درج نام محسن پاک‌نژاد وزیر نفت جمهوری اسلامی ایران را در فهرست جدیدترین تحریم‌های وزارت خزانه‌داری آمریکا نتیجه تلاش‌های گسترده وی برای فروش حداکثری نفت دانست. در گزارش وزارت نفت تصریح شده است: تحریم محسن پاک‌نژاد به دلیل تلاش‌های گسترده او برای فروش نفت ایران، یکی از جدیدترین اقدام‌ها در راستای سیاست فشار حداکثری ایالات متحده به شمار می‌آید. این تحریم‌ها در حالی اعمال شده‌اند که دوران وزارت او هنوز به پایان هفت ماه نرسیده است.

«پاک‌نژاد بارها در همین مدت کوتاه تأکید کرده است که صادرات نفت ایران هرگز متوقف نخواهد شد و سیاست فشار حداکثری آمریکا شکست خورده است، وی همچنین تصریح کرده

تصویب هیأت وزیران می‌رسد. مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با بیان اینکه طرح سوختگیری با شبکه بانکی پس از تصویب هیأت وزیران اجرایی خواهد شد، گفت: قدمت سامانه هوشمند سوخت به ۱۷ سال می‌رسد و شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی قبل از ابلاغ این طرح از سوی مجلس شورای اسلامی در حال به روز رسانی این سامانه بوده زیرا سامانه سوختگیری به لحاظ سخت افزاری و نرم‌افزاری فرسوده و نیاز به نوسازی داشت. ویس‌کرمی بر ایجاد بسترهای امن برای اتصال سامانه هوشمند سوخت به شبکه بانکی تأکید و خاطر نشان کرد: کار بازطراحی سامانه هوشمند سوخت انجام شده و در مرحله آزمایشی قرار دارد، با توجه به لزوم اتصال شبکه بانکی به سامانه هوشمند سوخت، لازم است الزام‌های امنیتی این طرح به دقت بررسی و پیاده سازی شود.

وی ادامه داد: امنیت هر دو شبکه بانکی و سامانه هوشمند سوخت باید تأمین شده تا سوخت رسانی به صورت پایدار و بی‌وقفه انجام شود، بنابراین هر مدلی که تأیید شود نیاز به تأییدیه‌های امنیتی از سوی دستگاه‌های مختلف دارد.

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با بیان اینکه هر شرکتی که بخواهد در این زمینه طرح و مدلی ارائه دهد، استقبال می‌کنیم، خاطرنشان کرد: هم اکنون در حال معماری این طرح هستیم که تا ۴ ماه آینده طراحی این طرح به اتمام رسیده و پس از اخذ مجوزهای لازم از سوی دستگاه‌های مربوط در مراکز عرضه سوخت‌گیری اجرایی خواهد شد.

وی خاطرنشان کرد: در ۲ مرحله سفری که رئیس جمهور به سیستان و بلوچستان انجام داد اعتبارات خوبی به استان تزریق شد که امیدواریم شاهد توسعه همه جانبه در این نقطه از ایران اسلامی باشیم.

بیجار بیان کرد: در حال حاضر اقداماتی که در شهرداری‌ها انجام شده از جمله پارک جنگلی و پاکسازی شهر نمونه‌هایی از عزم دولت برای توسعه سیستان و بلوچستان است.

تسنیم- رئیس جمهور تأکید کرد: اگر حمل و نقل عمومی را درست کنیم بار ترافیک را کاهش داده و می‌توانیم مصرف بنزین و آلودگی هوا را کم کنیم.

مسعود پزشکیان در رویداد هوای پاک، آسایش و سلامت عمومی بیان کرد: قدر جامعه ما این نیست که اینگونه شهر و اینگونه وسایل نقلیه داشته باشیم و اینگونه هزینه کنیم و با چنین

مهر- شرکت ملی نفت ایران در واکنش به ادعاهای مطرح شده درباره تولید نفت بی کیفیت در برخی رسانه‌ها توضیحاتی منتشر کرد.

شرکت ملی نفت ایران در واکنش به ادعاهای مطرح شده درباره تولید نفت بی کیفیت در برخی رسانه‌ها توضیحاتی منتشر کرد و در این توضیحات آمده است: نوسانات آب و نمک درون نفت خام از بدیهیات امر تولید در صنعت نفت است و این موضوع در تمامی ادوار و دولت‌ها سابقه داشته که اسناد آن در مکاتبات

خانه ملت- عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه دولت باید در شرایط فعلی یک سبد واحد ارزی را پیش بینی کند،گفت:ما نباید منابع ارزی را صرف نیازهای کاسب کارانه و کاذب در بازار کنیم.

بهروز محبی نجم‌آبادی با بیان اینکه باید ریشه‌های تغییر در سیاست‌های ارزی و جهش ناگهانی ارز به

وی با بیان اینکه سیستان و بلوچستان از لحاظ امنیتی اکنون در شرایط خوبی قرار دارد عنوان کرد: هدف گذاری دشمن برای ناامیدی مردم است بنابراین می‌توان اقداماتی انجام داد تا امید در دل مردم روشن شود.

استاندار سیستان و بلوچستان بهره‌برداری از پل روگذر خیابان آزادی و بولوار کشاورز را مصداق بارز روشن نگه داشتن چراغ امید در دل مردم بیان کرد و افزود: پیشرفت ۶۰ درصد از پروژه پل روگذر آیت الله سلیمانی طی چهار ماه انجام شد که روز گذشته پس از سه سال به بهره‌برداری رسید.

وی گفت: باید همه دستگاه‌ها و شهرداران با کمک یکدیگر به توسعه سیستان و بلوچستان کمک کنند.

بیجار تصریح کرد: بخش زیادی از منابع دولت برای جبران ناترازی‌ها هزینه می‌شود که اگر این امر مدیریت شود قطعاً زودتر شاهد توسعه سیستان و بلوچستان خواهیم بود.

وی گفت: با توجه به اینکه استقبال از مسافران نوروزی بر عهده شهرداران است این امر باید به طریقی انجام شود تا موجب جذب گردشگر به تمام نقاط سیستان و بلوچستان شود.

استاندار سیستان و بلوچستان به مشکلاتی که پس از باران در استان به وجود می‌آید اشاره کرد و افزود: نیاز است به این موضوع توجه ویژه شود تا متحمل خسارت سنگین مانند سالیهای گذشته نشویم.

وی در مورد انرژی‌های تجدیدپذیر اظهار کرد: انرژی‌های تجدیدپذیر باید به عنوان یک الگو، توسعه یابد تا از این طریق درآمدزایی برای سیستان و بلوچستان انجام شود.

بیجار با اشاره به تمدید یک‌ساله انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا توسط وزارت کشور، تصریح کرد: تا زمان انتخاب شوراهای اسلامی جدید، فرصت خوبی است که بتوانید بیشتر به مردم خدمت کنید.

بیخشیم. اگر حمل و نقل عمومی را درست کنیم بار ترافیک را کاهش داده و می‌توانیم مصرف بنزین و آلودگی هوا را کم کنیم.

رئیس جمهور در ادامه اظهار کرد: از تلاش‌ها قدردانی می‌کنم. با قدرت جلو می‌رویم و خدا کمک کند بتوانیم در فرصت مناسب تغییرات اساسی را انجام دهیم. در خصوص پنل‌های خورشیدی روند با سرعت پیش می‌رود، ثبت سفارش‌ها انجام شده و در گمرک نیز کمک می‌کنیم تا با سرعت پیش برویم. اگر ما در خانه‌ها و ادارات و مراکز عمومی از پنل‌های خورشیدی استفاده کنیم بخش اعظمی از مشکلات حل می‌شود.

وی افزود: ما در گنج خوابیدیم اما مشکل داریم. کافی است دست به دست هم داده و مشکل را حل کنیم. مردم ان شاءالله بتوانند لذت این نعمت خدادادی را در زندگی خود بچشند. ان شاءالله با قدرت پیش خواهیم رفت و بهتر از این نیز خواهد شد.

حاکم بر فرایند تولید و صادرات، آب و نمک اضافه در نفت خام در مخازن واقع در جزیره خارک از نفت خام جداسازی شده (در اصطلاح «درین») و پس از بررسی در آزمایشگاه‌های مرجع وارد مرحله صادرات و بارگیری می‌شود.

در پایان به برخی از رسانه‌های مغرض توصیه می‌شود با هر گونه نگاه سیاسی یا سلايق که دارند، منافع ملی را در اولویت امور قرار داده و با فعالیت‌های رسانه‌ای تخریب کننده‌ای از این نوع، ایجاد بهانه و فضا را برای معاندین و دشمنان این آب و خاک در دستیابی به اهداف پلید خود نداده و ناخواسته در مسیر این شیاطین حرکت نکنند. موفقیت‌های اخیر وزارت نفت ایران در افزایش تولید نفت، گاز و فرآورده‌های نفتی و گذر از سرمای طولانی و به ویژه کسب رکورد صادرات نفت خام در ده سال گذشته موجب تحریم وزیر نفت ایران (که دارای تبحر و تجاربی ارزشمند در صادرات نفت و فرآورده‌های نفتی است) از سوی آمریکا شد؛ بنابراین اگر در مسیر توقیفات اخیر کمکی نکرده زینده آن است که با دشمنان مردم این مرز و بوم ناخواسته همسو و هم کلام نشویم.

کاهش پیدا کند.

این نماینده مجلس شورای اسلامی در ارزیابی خود درباره با اقدامات پیش روی دولت در رابطه با بازار ارز تأکید کرد: دولت باید در این شرایط یک سبد واحد ارزی را پیش بینی کند. همچنین همه صاحبان دلار و صادر کنندگان باید ارز خود بر اساس تعهد ارزی و قانون تحویل دهند تا ما بتوانیم منابع ارزی را در یک سبد واحدی بگنجانیم.

وی با بیان اینکه باید با در نظر گرفتن این سبد ارزی به نیازهای ارزی واقعی پاسخ دهیم، بیان کرد: ما نباید منابع ارزی را صرف نیازهای کاسب کارانه و کاذب در بازار کنیم.

این نماینده مجلس شورای اسلامی در ادامه با اشاره به تأخیر دو هفته ای برخی شرکت‌ها در تحویل ارز خود، بیان کرد: ابعاد این مسئله باید به خوبی به کشور مشخص شود. همچنین با کسانی که دست به این اقدام زدن حتماً باید برخورد لازم صورت گرفت. قطعاً حبابی که بر اثر این تأخیرها ایجاد شده باید کاهش پیدا کند.

بلوچی عہدی شاعری ءُ بتل ءُ گشتن

من ہما انجیراں پتن تاکیں
 بُرز پما کوهانی سرلُرُستوں
 گیشتر پما گٹ ءُ سرشماں بٔوتوں
 من ہما باگ ءُ بُرز تریں دُرچکوں
 سر منی گُوات ءُ ہج نہ چنڈینتگ
 بشامی هوراں بُنڈ نہ مِسینتگ(۳۰)

من رواں چار راہی سرے ننداں
 بلکیں وتی مُلکی مردُمے گِنداں(۳۱)

بوک اگاں پزور انت لدئے چرتگ
 آپ ئے ماں نرکاش ءِ بُن ئِ وارتگ
 مردُم بوک ءُ ماں جنگل ءُ نیلیت(۳۲)

تو اگاں رکش ءِ کُرگ ءُ بیارئے
 گُرمچہیں دُمب ءُ پہ تَلاہ مال ئے
 پر منی تہت ءُ پادگ ءُ بندئے
 بلئے چَمّوں کور باتاں کہ بچاراں ئے
 دستوں مُنڈ باتاں کہ بہ بوجان ئے(۳۳)

زَندگ اَت تو اولہے نہ دات مچّی
 مُرتکیں تو ہوشے ماں گُور ءِ تنچ ئے(۳۴)

اے نصیب مستیں لیڑویے بیوتیں
 یک سُپتگیں وانگے گُورا بستیں
 بُرتیں ماں دریا ءُ چگل داتیں(۳۵)

مرد ہما اَنت کہ پیسر ءُ چاران
 نند اَنت ءُ تحقیق کن اَنت کاراں(۳۶)

گُرانی ءِ سبزیں کہیر[×]
 سبزئے ءُ سِبہ تاک نہ بئے
 تو چو منی ءُ ایوک ئے(۳۷)

★

نوں گشتنانی رد ءُ ما ایوک ءُ اگاں شہلچہ کار مُلّاُصَل ءُ شاعری ءُ
 سٹیل بکن این تہ لبز لبز گوهرکیمتے ءِ دانگے۔ہمے گشتن چہ
 شاعری ءِ بند ءُ لگڑ ءُ در اتکگ ءُ جہانی پگرے ءِ واہُند جوڑ بٔوتگ
 اَنت۔

اِشاں بٔوان اِت ءُ بالاد ءُ وژنود بکن اِت۔
 عاقلیں مرداں شپ اگاں ہر چُنّت اِنت تہار
 شبرہ ءِ گردِشتاں نِشاں اَنت مات ءُ گُہار(۳۸)

★

ہمرِد گوں نامرداں نِبا نِندئے بے گم
 نے کہ چہ ہِدَر ءُ کاگدے کپتگ مردُم ءُ
 دِل نہ پَرّام ئے کہ مرئے روچے اَلَم ءُ
 مرد ہما اَنت کہ مُرتگ اَنت بُراتانی رَم ءُ
 نام اِش ماں ایت ماں جہان ءُ چو رُستم ئِ(۳۹)

★

چہ دِل ءُ بُراتاں کینگ ءُ کستاں در کن اِت
 نّے کہ چہ پیرینان پِنايے دِیگر کن اِت
 مُشکلیں توجیلاں کماشاں پیسر کن اِت
 مٔولیں تاواں کَش اِت ءُ کاراں شر کن اِت
 مہر ءُ دوستی ءَنے کہ پہ سیَم ءُ زر کن اِت(۴۰)

★

گوں دِل ءِ بیلاں کہ بَر ءُ سیاہی زیاد بیت
 ماں ہزارانی توروواں سِبہ مار ساد بیت(۴۱)

★

گوری مال ءُ گنج ہچ کس ءُ نامدار نہ کنت
 آ، چہ مردے کہ جڈواں لجدار نہ کنت(۴۲)

★

عاقلیں تنہا گوں سد ءُ بازار نہ کنت
 تیشگ گوں پولات ءِ کڑیاں کار نہ کنت(۴۳)

★

ہرکس روّت پہ راہ ءُ ہگّانی
 لَم یَزَل تنہا ءُ وت مانی (۴۴)

★

ہر گُجام کس کہ ہاس ءِ درگاہ اِنت
 بہت ءُ اُگبال ئے ہردم ہمراہ اِنت
 کُل ئے زَرِیگ ءُ بورئے برجاہ اِنت
 ماں کش ءُ شمشیرئے سر ءُ براہ اِنت
 شرت ءُ آماچاں دست ئے یکشاہ اِنت(۴۵)

اسحاق خاموش

ادامہ شمارہ قبل...

اَمب بُرا ت کرک پَل کُت اَنت
 زَہریں کرگ آپ داتگ اَنت
 بے موسم ءُ پاد اتکگ اَنت
 گوں ہمسروگاں رُستگ اَنت
 سال ءِ سر ءُ بر بیتگ اَنت
 سال ءِ سرا بر بیتگ اَنت
 بَر مُشک ءُ مورواں وارتگ اَنت
 نیست اِنت بران اِش لِدتے(۲۱)

داداں ہما مرد دثِنت
 کہ پیریں پتاں داد دانگ اَنت
 داد دانگ ءُ بکشاتگ اَنت(۲۲)

تانہاں پولنگ نہ بیت مردے بے وزیر
 عیب اِنت پہ راجی واجہاں دھوکہ ءُ دَلیر(۲۳)

آ، ناہ کہ گُومزاں وارتگ اَنت
 راستاں کہ پاتاں کپتگ اَنت
 آ، زال کہ مرداں گپتگ اَنت
 چیر چادراں کِنزینتگ اَنت
 نرمیں گُور اِش موڑینتگ اَنت
 گور چہ گڑا شورینتگ اَنت
 بچّ ءُ جنک اِش آرَتگ اَنت(۲۴)

چاُبک پما مستیں لیڑواں شر اَنت
 پہ ہما ٹی ءُ ٹمبری چُگاں
 یا ہما بدکاریں حطائیکاں
 نے من ءُ مہن جان ءُ دُنانیگ ءُ(۲۵)

عیباں ہما بیکاریں جن ءِ زیراں
 سِبہ مِکسکاں کہ کپتگ اَنت شیراں
 سٹیل کنان اَنت گوں پوپل ءُ ہیراں
 کند اَنت گوں دیوانی رموز گیراں
 تانہ ءُ پولنگ پہ پت ءُ پیراں
 ہِزم اِش نابُود ءُ نشتگ ءُ دِیراں
 سَمّہیں جودان کن اَنت ہیراں
 بستگیں کُلان کن اَنت ویراں(۲۶)

لٹّ پرا جونگیں لیڑواں شر اَنت
 چاُبک پرا تازیاں ہزاریاں
 نّے کہ من ءُ مہناز ءُ دُنانیگ ءُ
 مہلب ءُ مِسک ءُ اَمبرانیگ ءُ(۲۷)

عشقی گنوک دُراہ نہ بنت
 دُراہ بہ بنت برجاہ نہ بنت(۲۸)

آ، گُہاراں کہ تنگہیں بُرات نیست
 گُشّے کلاتے کہ واجہ ئے ماں نیست(۲۹)

★
 منزل ءُ پندانی تُرسیں الگار
 زیادگیں مٹان گڑ اَنت آسگُوار(۴۵)

★
 زال ءُ اُردی ءُ کید ءُ بند ءُ کن
 اَہمکیں بور ءُ ماں لَوَند ءُ کن
 تیمگ ءُ ماں ریہانیں کبند ءُ کن
 ساٹواں گُل چینے پہ رَند ءُ کن(۴۶)

★
 زہم سپہ دار ءُ پُلّ ءُ سوگات اِنت
 پَر بلوچ ءُ توپگ عجب بُرات اِنت(۴۷)

★
 کس پرے دُنیا ءُ مہ کنت شگّے
 ہرکس روّت کہ راہ بر ہکّ اِنت(۴۸)

★

کج کجے بیت کہ چاردھی ماہ ئِ
 وت ترا دُراہی دنت بیا جاہ ئِ
 دُراج مکن گام گیجاں پما راہ ءُ
 سد شپ ءُ یک روچے کپ ئے چاہ ءُ
 چوٹو ءُ ریش پہ دست ءُ بدواہ ءُ
 تو ہزار اپسوز ورئے رند ءُ
 پُرشتگیں دست اِت ہچ نثِیت بند ءُ(۴۹)

★

اَمر ءِ شاہیں کِردگار اِنت چیر ءُ سر بِسیار کنت
 مرد ءُ نامرد ءُ سپاہہ والہ ءُ چمدار کنت
 پیر مردں آجز ءُ اندر جہاں پادار کنت
 نوجوانیں نوگُلان ءُ نوہتاں اوگار کنت
 درد منداں تنگدست ءُ جان سگّ بیمار کنت
 بور ءُ وانتکاراں گد ءُ سد پیادگ سَوار کنت
 ہُلکھے سوچ ایت ءُ ہم نوکیں دِھے گُزار کنت
 بیگناہے ءُ پہ دست ءُ زالماں سنگسار کنت
 بادشاں سرنگوں ءُ ناکسان سردار کنت(۵۰)

★

عاقلان سَسّا کن ات کہ کش اتگ جُمپاں سرے
 پر نشان پیداگ نہ بیت ماتکوہ ءُ بُرزیں تیہُرے
 کاٹمیں راجاں نہ منتگ یک کماشیں مہترے
 نے نسب دار ایت پُشت ءُ نے سیر نے کبیہیں لشکرے
 ها کمی دنت موجباں، ناکس ءُ بے سردرے
 ہم جواب انت واجہ ءُ گوں زر ہریدیں نوکرے
 بادشاہی ءُ وت ءُ را بُرز لیک ایت بزگرے
 موسماں ہورے نہ گُوار ایت ناں کیا میں گُہسرے
 اسپ تازی سد ہزاری زیر بار انت چوہرے
 آتَنک مریں کچی جلوہ دیان انت ہر گُورے
 کپتگ انت چہ تر ءُ تاب ءُ پیشی مرد واریں نہنگ
 گردو گولاں ہملہ کار اَنت بے گشادیں کور ءُ لَنگ
 وارئِ ہیران ءُ اَسیر انت گُریشگ ءِ شیر ءُ پلَنگ
 شہپر ءُ شاہین نہ منتگ زندگ اَنت کا نگا شک ءُ گَنگ
 کینگ ءُ کستاں گسالیں تو لگ ءُ روباہ پہ جنگ(۵۱)

★

دُنیا مگّاریں جنینے داب کنت ہزروچ پہ رنگ
 یار کنت بیگانہاں جنت شویر ءُ بر پُشت ءُ ونگ(۵۲)

★

دوست بدار بُرات ءُ گر یہودی ءُ کافر اِنت
 دوست بدار بُرات ءُ گرچہ ناباور اِنت
 عاقبت روچے بُرات پما بُرات ءُ کار کنت
 وارت اگاں مال ءُ وتی سُر ءُ پُراں گار کنت
 سگّی ءُ روچ ءُ گوں بدیگاں کِردگار کنت(۵۳)

★

سرشون:

۱۔ شے رگام، بتل ، گوشتن ءُ گال بند، ۲۰۱۲، بلوچی اکیڈمی کوئٹہ،

ت:۷

۲۔ عبدالغفارندیم، کنزی، بلوچی اکیڈمی ، ۱۹۹۹، تاکدیم ۱۴۲

۳۔ غلام فاروق، بلوچی بتل ءُ چیزے تک ءُ پھنات

۴۔ غلام فاروق، بتل گنج، سید ریفرنس کتاب جاہ، کراچی، ۲۰۱۱، تاکدیم ۲۳

۵۔ مُلا فاضل،شہلچہ کار، پولکار: سید ہاشمی مارچ ۲۰۱۳،ت:۹۴سید ہاشمی اکیڈمی گوادر

۶۔فقیر شاد، میراث، چارمی چاپ ستمبر ۲۰۱۶،ت:۱۰۰، فاضل ادبی کاروان مند

